

بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول

آرزو فریدنیا

دانشجوی کارشناسی ارشد، مدیریت مالی، دانشگاه آزاد واحد بین الملل قشم

چکیده

بخش عمده اطلاعاتی که در سازمان ها جهت تصمیم گیری مدیران مورد نیاز است، اطلاعات حسابداری می باشد. بیشتر تصمیم های مدیران را تصمیم گیری های اقتصادی و انتخاب راه کارهایی که به حداقل کردن سود، حداقل نمودن هزینه و قیمت تمام شده منجر می شود، تشکیل می دهد. هدف از انجام این تحقیق بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران می باشد. روش انجام این تحقیق توصیفی کاربردی بوده و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته می باشد. که روایی آن به تایید خبرگان امر رسیده و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.83$ مورد تایید قرار گرفت. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه کارکنان شرکت آریا ساسول به تعداد ۵۰ نفر می باشد که بدليل محدودیت جامعه آماری از روش سرشماری استفاده گردید و پرسش نامه در بین تمامی اعضای جامعه آماری توزیع گردید. پس از تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ، نتایج حاصل حاکی از تایید کلیه فرضیات تحقیق بود که در این ارتباط پیشنهاداتی ارایه گردید.

کلمات کلیدی: سیستم اطلاعات حسابداری، بهبود تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی، مدیران، شرکت آریا ساسول

مقدمه

از آنجایی که مهمترین وظیفه یک مدیر گرفتن تصمیمات مختلف در شرایط متفاوت است، در عصری که شرایط ناپایدار رقابتی، محیط بسیار متغیر در مقابل سازمان ها قرار داده، تنها عاملی که می تواند سازمان و مدیران را در مواجهه با این شرایط موفق کند داشتن اطلاعات مؤثر و کارآمد است. اطلاعاتی که لازمه تصمیم گیری در شرایط اقتصادی و استراتژیک می باشد. سیستم های اطلاعاتی می توانند چنین اطلاعاتی را در اختیار مدیران و کاربران قرار دهند. سیستم های اطلاعاتی نقش مهمی در زندگی سازمانی نوین داشته و دنیای کسب و کار، تجارت و مدیریت را دچار دگرگونی شگرفی نموده است. در بکارگیری سیستم های اطلاعاتی، مدیران بیش از پیش باید از اثرات ناشی از سیستم ها به سازمان و افراد آگاهی داشته و تدبیر لازم را جهت هم زیستی با آنها بوجود آورند. سیستم های اطلاعاتی کارآمد سیستم هایی هستند که زمینه های رشد اقتصادی- اجتماعی جامعه خود را فرآهم آورده و آن را بطور مؤثر تحت تأثیر قرار داده و پایه های اعتماد به خود را بر مبنای اطلاعات صحیح و درست پی ریزی می نمایند. یکی از مهمترین این سیستم ها که زیرمجموعه سیستم اطلاعاتی مدیریت است، سیستم اطلاعاتی حسابداری بوده که به عنوان ابزار مهم تهیه کننده اطلاعات مناسب جهت اتخاذ تصمیم به شمار می رود (حاجی جباری و همکاران، ۱۳۹۱).

بخش عمده اطلاعاتی که در سازمان ها جهت تصمیم گیری مدیران مورد نیاز است، اطلاعات حسابداری می باشد. بیشتر تصمیم های مدیران را تصمیم گیری های اقتصادی و انتخاب راه کارهایی که به حداقل کردن سود، حداقل نمودن هزینه و قیمت تمام شده منجر می شود، تشکیل می دهد.

بیان مساله

از آنجایی که حسابداری در پی اندازه گیری و ارائه اطلاعات اقتصادی به استفاده کنندگان جهت قضاوت و تصمیم گیری آگاهانه است، آن را به عنوان سیستم اطلاعات حسابداری می شناسیم. راز دستیابی به اهداف سازمان ها و شرکت ها در شرایط پیچیده و دشوار اقتصادی تصمیم گیری صحیح و عقلانی مدیران است. در این راستا سیستم اطلاعات حسابداری به عنوان یکی از منابع تامین کننده اطلاعات جهت تصمیم گیری مدیران از اهمیت ویژه ای برخوردار است (دستگیر و همکاران، ۱۳۸۲).

سیستم اطلاعاتی در واقع مجموعه ای است از عناصر مرتبط با هم که داده ها و اطلاعات را گردآوری، دستکاری و توزیع می کند و بازخور دستیابی به یک هدف را ارائه می دهد (بناییان، ۱۳۸۷). سیستم اطلاعات حسابداری را به عنوان مجموعه ای از اجزا در نظر می گیریم که داده های حسابداری را گردآوری، آن را برای استفاده در آینده ذخیره و برای استفاده کنندگان نهایی ذخیره می کند (دستگیر و سعیدی، ۱۳۹۳).

توانایی های روز افزون تکنولوژی کامپیوتری این تصور را پدید آورده است که دسترسی به اطلاعات مدیریت امری ساده و بدون دردرس است. با وجود این شواهد نشان می دهد که تعداد سیستم های اطلاعات حسابداری مؤثر و موفق انگشت شمار است، طراحی و استقرار سیستم های اطلاعات حسابداری کارا و عملی به موضوعی سهل اما ممتنع تبدیل شده است. امروزه حتی واحد های اقتصادی بسیار کوچک را هم نمی توان بدون اطلاعات صحیح و به هنگام اداره کرد. این اطلاعات در داخل یک سازمان به وسیله ای مدیران و مسولان اجرایی و در خارج از سازمان به وسیله ای سرمایه گذاران، اعتبار دهنده ایان و سایر اشخاص ذیحق، ذینفع و ذیعلاقه به واحد اقتصادی مورد استفاده قرار می

گیرد. تامین اطلاعات مورد نیاز برای اداره‌ی هر واحد اقتصادی مستلزم استقرار یک سیستم حسابداری مناسب است (یلفانی و زیودار، ۱۳۹۴).

نقش سیستم‌های اطلاعاتی با رشد توسعه فناوری و افزایش نیاز به اطلاعات، برجسته تر شده است. سیستم‌های اطلاعاتی انچنان که بیشتر افراد تصور می‌کنند، فقط کامپیوترها نیستند بلکه وسیله‌ای برای دستیابی به نیازها محسوب می‌شوند. در چنین شرایطی، درک بهتر از سیستم‌های اطلاعاتی می‌تواند به سازمان در دستیابی به اهدافش یاری رساند. انقلاب صنعتی، اقتصاد و کسب و کار منجر به ایجاد یک جامعه واحد در اقتصاد صنعتی و تغییرات عمده شده است. با توسعه رو به رشد فناوری، نیاز به اطلاعات افزایش یافته است. به همین علت، قرن جاری، قرن اطلاعات و انقلاب سوم، انقلاب اطلاعات نامیده شد. در چنین محیطی و با افزایش حجم اطلاعات ارائه شده برای افراد، نیاز به پردازش اطلاعات با سرعتی مشابه نیز افزایش یافته است. این مسئولیت سیستم‌های اطلاعاتی است، که اطلاعات جمع آوری شده را پردازش کرده و آن را به منظور استفاده موثر مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. از این‌رو، به رغم حجم بالای اطلاعات، نیازمند یک سیستم مناسب برای ارائه اطلاعات به موقع و مرتبط برای تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و کنترل هستیم (مداشیرو و همکاران، ۲۰۱۳).

سیستم اطلاعات حسابداری سیستمی است که عملیات جمع آوری و ذخیره سازی داده‌های مالی را طی فرایندهای حسابداری انجام می‌دهد و پس از پردازش این داده‌ها، اطلاعات مورد استفاده تصمیم‌گیرندگان سازمانی را تولید می‌نماید. سیستم اطلاعات حسابداری در نهایت با ارائه گزارش‌های هوشمندانه مالی، می‌تواند تصمیم‌گیرندگان و مدیران سازمان را در برنامه‌های راهبردی‌شان کمک نماید. گرفتن تصمیم نیازمند در خدمت گرفتن اطلاعات صحیح، بهنگام، قابل اتکا و خواهد بود که خود استفاده از سیستم‌های پیچیده مالی و غیر مالی را الزام می‌نماید، یکی از مهمترین سیستم‌هایی که موثر در تصمیمات می‌باشد سیستم اطلاعات حسابداری است، مثل راه اندازی سایت تولید یک قطعه خاص در یک شرکت تولیدی، خرید سهام یک شرکت، تولید یک محصول جدید که تماماً این موضوعات از دید مالی و عملیاتی بررسی می‌گردد، دریافت اطلاعات مالی به جهت انتفاع رسانی به یک واحد تجاری، تاثیر بسزایی بر اتخاذ تصمیمات درست دارد (حاجیها و نبیونی، ۱۳۹۳).

کنترل عبارتست از کلیه اقدامات مدیریت برای حصول اطمینان نسبت به اینکه فعالیت‌های انجام یافته، باید با برنامه‌های پیش‌بینی شده مطابقت داشته باشد. اعمال کنترل تنها با بهره مندی مدیریت از سیستم اطلاعاتی موثر و کارا می‌سر می‌گردد. در سیستم اطلاعاتی حسابداری، کنترل جزئی متصل و همبسته با سیستم مورد نظر نیست و به صورت خودکار انجام نمی‌شود. بلکه توسط عامل خارجی که همان مدیران تصمیم‌گیر هستند، عمل کنترل انجام می‌شود و تصمیمات آنها به صورت دستورالعمل و بخشتمانه‌ها به سطوح دیگر جریان می‌یابد تا اجرا شود. سپس نتیجه این اقدامات توسط سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مورد مشاهده و کنترل قرار می‌گیرد (جاوابره و الرابعی، ۲۰۱۲).

برنامه‌ریزی زمانی منجر به توفیق مدیریت در اخذ نتایج مطلوب خواهد شد که عملیات به طور هماهنگ اجرا شوند. اجرای هماهنگ عملیات نیز مستلزم کنترل نحوه پیشرفت فعالیت‌ها در مقایسه با برنامه و انجام اقداماتی مقتضی در موقع ضروری است. ای سیستم سنجش همان سیستم اطلاعات حسابداری می‌باشد (جاوابره و الرابعی، ۲۰۱۲).

امروزه در شرکت‌های فعال در صنایع، امر تصمیم‌گیری مدیران ارشد و رده بالا (مدیران تصمیم‌ساز) بر اساس اطلاعات مدیریتی سیستم اطلاعات مدیریت (MIS) مورد توجه قرار گرفته و مدیران کارآمد معمولاً تصمیمات خود را بر اساس اطلاعات پایه و اساسی تمامی واحدهای موثر در تصمیم‌گیری اتخاذ می‌نمایند. مدیران در همه سطوح نیاز به برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری های کوتاه مدت و بلندمدت دارند. با توجه به مطالب مطرح شده، مساله

تحقیق حاضر بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول خواهد بود و سوال اصلی تحقیق به شکل زیر مطرح می‌گردد: آیا ویژگی‌های سیستم اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد؟

ادبیات تحقیق

سیستم اطلاعات حسابداری: سیستم اطلاعات حسابداری سیستمی است که عملیات جمع آوری و ذخیره سازی داده‌های مالی را طی فرایندهای حسابداری انجام می‌دهد و پس از پردازش این داده‌ها، اطلاعات مورد استفاده تصمیم‌گیرندگان سازمانی را تولید می‌نماید (حاجیها و نبیونی، ۱۳۹۳).

تصمیم گیری: تصمیم گیری فرآیندی است که با انجام آن راه حل‌های مناسب و مطلوبی برای یک مسئله یا مجموعه مسائل انتخاب می‌شود (مجتهدزاده و مومنی، ۱۳۸۲).

کنترل: کنترل عبارتست از کلیه اقدامات مدیریت برای حصول اطمینان نسبت به اینکه فعالیت‌های انجام یافته، باید با برنامه‌های پیش‌بینی شده مطابقت داشته باشد (جاوابره و الرابعی، ۲۰۱۲).

برنامه ریزی: برنامه ریزی عبارتست از فرآیندی دارای مراحل مشخص و بهم پیوسته برای تولید یک خروجی منسجم در قالب سیستمی هماهنگ از تصمیمات (برايسون ریچارد، ۱۳۹۰).

در آینده نقش بسیار مهمی را می‌توان متوجه سیستم اطلاعات حسابداری کرد. در شرایطی که همه امکانات به سهولت در دسترس است، دیگر بهانه‌ای برای استفاده از سیستم‌های سنتی و دستی وجود ندارد. شرکت‌هایی که قابلیت اجرای سیستم اطلاعات حسابداری را دارند، در آینده فواید زیادی را خواهند برد. شرکتها از طریق ارائه مدارک و اسناد مالی به صورت برخط و به موقع قادر خواهند بود تا رضایت سرمایه‌گذاران خود را جلب کنند، همچنین آنها قادر خواهند بود که اثرات مالی تصمیم‌های تجاری گذشته خود را بهتر درک و تصمیم‌های مربوط به آینده را بهتر پیش‌بینی کنند. از آنجا که با چنین سیستمی تاخیر در ارائه اطلاعات به حداقل ممکن می‌رسد، لذا تصمیم گیری در اسرع وقت امکان‌پذیر است و مدیریت می‌تواند نسبت به تصمیم گیری‌های انجام شده اطمینان به دست آورد. با این تفاصیل، در بلندمدت از طریق کاهش تصمیم‌های نادرست، هزینه‌های شرکت کاهش پیدا می‌کند و کارایی و اثربخشی تصمیم‌های اقتصادی بیشتر می‌شود. همچنین اجرای سیستم اطلاعات حسابداری در درازمدت موجب تقویت بازارهای مالی و پویایی اقتصادی خواهد شد (یلفانی و زیودار، ۱۳۹۴).

یک سیستم اطلاعاتی حسابداری خوب ضمن ارائه گزارش‌ها و اطلاعات کارا و سودمند، به عنوان بازوی توانمند مدیریت می‌تواند مورد نظر قرار گیرد. منظور از سیستم‌های اطلاعات حسابداری این است که استفاده کنندگان از اطلاعات می‌توانند وارد سیستم شوند و اطلاعات مورد نیاز خود را به هر شکلی که می‌خواهند، بدون هیچ محدودیتی (زمانی و مکانی) دریافت کنند. بسیاری از شرکت‌ها، بانک‌ها و موسسه‌ها در تلاشند که توان نفوذ اطلاعات و عملیات خود را از طریق ایجاد مرکز اطلاع رسانی اینترنتی قوی ارائه کنند و عرضه چنین اطلاعات و خدماتی را به کارکنان، مشتریان و تحلیل گران مالی افزایش دهند. سیستم یکپارچه اطلاعات حسابداری، محدودیت‌های مکانی و زمانی را برای

دسترسی به اطلاعات از بین می برد، شرط تحقق موارد بالا داشتن یک سیستم اطلاعاتی مناسب و موفق است (فاضلی، ۱۳۸۹).

یک سیستم اطلاعاتی مناسب و مجهز، نقش مهمی در طراحی سازمان و نیز کنترل های موثر آن دارد. جهت اتخاذ یک تصمیم در مورد هر مساله ایف اطلاع از شرایط و راه حل های مختلفی که ممکن است جهت ان مساله وجود داشته باشد ضرورت دارد (هربرت و همکاران، ۲۰۰۲).

سیستمهای اطلاعاتی حسابداری امروزه نقش بسیار مهمی در گردش فعالیت سازمان داشته و در مجموعه محیط اقتصادی کشورها وظیفه ای با اهمیت دارند. بسیاری از تصمیمات اقتصادی بر اساس اطلاعات حاصل از این سیستم ها اتخاذ می شود. سیستم های اطلاعاتی حسابداری باید اطلاعات مربوط، با اهمیت و قابل اعتمادی را در اختیار استفاده کنندگان گزارشات مالی قرار دهنده تا در مدل های تصمیم گیری مورد استفاده قرار گیرد. با توجه به مباحث مطرح شده، بررسی تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول دارای اهمیت و ضرورت فراوانی می باشد که در این مطالعه به آن پرداخته می شود.

پیشینه تحقیق

الف- مطالعات داخلی

مهران پور (۱۳۹۳)، در مطالعه ای به بررسی تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات مالی بر بهبود تصمیم گیری های مدیران شرکت توانیر پرداخته است. هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی این مسئله است که آیا ویژگیهای کیفی اطلاعات مالی بر بهبود تصمیم گیریهای مدیران شرکت توانیر تأثیر دارد. این امر، در این تحقیق که جامعه آماری آن مدیران سطوح مختلف شرکت توانیر می باشد با ترکیبی از روشهای کتابخانه ای و میدانی صورت گرفته است. فرضیه ها به بررسی ویژگیهای کیفی اطلاعات مالی یعنی مربوط بودن، قابل اتکا بودن، قابل مقایسه بودن و موقع بودن پرداخته اند. برای جمع آوری داده های این تحقیق از پرسشنامه با مقیاس طیف لیکرت و برای ارزیابی فرضیه ها پس از توصیف داده ها از آزمونهای کولموگروف- اسمیرنوف و t-test استفاده شده است. با توجه به نتایج حاصل از تحقیق، ویژگیهای کیفی اطلاعات مالی بر حسب میزان تأثیرگذاری بر بهبود تصمیم گیریهای مدیران به ترتیب؛ قابل اتکا بودن، به موقع بودن، مربوط بودن و قابل مقایسه بودن اولویت بندی گردید. و نتیجه کلی تحقیق نیز بیانگر آن است که ویژگیهای کیفی اطلاعات مالی بر بهبود تصمیم گیریهای مدیران شرکت توانیر تأثیر دارد.

نخعی و نخعی (۱۳۹۱)، در مطالعه ای به بررسی تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران پرداختند. تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران هدف اصلی تحقیق فوق می باشد. اطلاعات حسابداری به عنوان ابزاری برای تصمیم گیری مدیران در نظر گرفته می شود و هدف از ایجاد و گسترش آن کمک به تصمیم گیری بهتر مدیران می باشد، به منظور تعیین تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران ابتدا با بررسی گستره مبانی نظری تحقیق تدوین و سپس برای تأثید فرضیه ها از روش های آماری آزمون T دو گروه مستقل و تحلیل واریانس دو راهه استفاده شد. نتایج تحقیق نشان می دهد که ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری شامل: قابل فهم بودن، مربوط بودن، قابل تأثید بودن و قابل مقایسه بودن در بهبود تصمیم گیری مدیران مؤثر می باشد.

ب- مطالعات خارجی

وال و همکارش (۲۰۱۱) با بررسی مفهومی دیدگاه های مختلف درباره اطلاعات حسابداری برای تصمیم گیری مدیریتی از جمله نظریه استراتژیک، کارگزاری و هنجاری به این موضوع پرداخته اند که اطلاعات حسابداری می تواند تصمیم گیری مدیریتی را به دو روش یکی مستقیم به عنوان ورودی و دیگری به طور غیر مستقیم با تأثیرگذاری بر رفتار مدیران تحت تأثیر قرار دهد. از دیدگاه تطبیقی دریافته شده است که رویکردها در مدیریت ارزش ذینفع بیش از حد پیشرفتی اند به ویژه نقش اطلاعات در مدیریت ارزش سهامدار مبین تکیک های مربوط به حسابداری هستند و همچون مدل های محرك ارزش یا سنجه های عملکرد مبتنی بر درآمد مازاد بر ارزش فراینده شرکت متمنکند. در مقابل تکنیک های مربوط به حسابداری در پشتیبانی تصمیم گیری مدیریتی در مدیریت سهامدار به خوبی پیشرفتی نیستند. تاکنون رویکردها بر گروه های سهامدار انتخابی متمنکز بودند و فقط به طور اثربخشی چند بعد خلق ارزش سهامدار را نشان می دادند. از طرف دیگر از دیدگاه مفهومی، یافته ها مشخص می کند که خلق ارزش سهامدار نیاز به رویکرد یکپارچه تر برای پاسخ دهی به این سؤال است که ارزش سهامدار ایجاد شده یا تقلیل یافته است. بررسی تکنیک های حسابداری مدیریت برای خلق ارزش سهامدار و ذینفع نشان داد که مدیریت خلق ارزش سهامدار می تواند متکی به تکنیک های پیشرفتی حسابداری مدیریت باشد. برای تصمیم گیری مدیریتی، رویکرد ارزش سهامدار، اطلاعات تسهیل گر و تأثیرگذار تصمیم را فرآهم می کند، بنابراین رویکرد هنجاری به سوی خلق ارزش سهامدار بر طبق یافته های این تحقیق مناسب تکنیک های حسابداری مدیریتی نیست و پژوهش در رشته حسابداری با حرکت پایدار به کمک تکنیک ها از طریق دو نوع اطلاعات مذکور راهنمایی برای ایجاد ارزش سهامدار در وضعیت های مختلف فرآهم میکند.

جاوابه و الرابعی (۲۰۱۲) در مطالعه ای به بررسی تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری در برنامه ریزی، کنترل و فرایند تصمیم گیری در هتل های اردن پرداخته اند. این مطالعه با هدف شناسایی واقعیت سیستم های اطلاعات حسابداری در چهار و پنج ستاره هتل ها از نظر برنامه ریزی، کنترل و تصمیم گیری انجام شده است. در این مطالعه از روش توصیفی تحلیلی استفاده شده است و جمع آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه توزیع به حسابداران مختلف هتل انجام شده است. نتایج این مطالعه نشان می دهد که هتل ها در منطقه جاده پور اردن از روش سیستم اطلاعات حسابداری در برنامه ریزی، کنترل و فرآیندهای تصمیم گیری استفاده نمی کنند. از آنجا که هیچ ارتباط بین سیستم حسابداری اطلاعات و برنامه ریزی، کنترل و تصمیم گیری در هتل چهار و پنج ستاره جاده پور وجود ندارد، این مطالعه توصیه می کند که از روش های سیستم اطلاعات حسابداری بیشتر استفاده گردد.

مداشیرو و همکاران (۲۰۱۳) در مطالعه ای به بررسی نقش سیستم اطلاعات حسابداری در تصمیم گیری در شرکت های مواد غذایی و نوشیدنی در نیجریه پرداخته اند. در این مطالعه از ابزار پرسشنامه و روش رگرسیون و همبستگی پیرسون برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شده است. این یافته ها نشان می دهد که سیستم اطلاعات حسابداری یک ابزار ضروری در تصمیم گیری در جهان آشفته امروز است.

هدف کلی:

بررسی تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول
اهداف فرعی:

بررسی تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران در شرکت آریا ساسول
بررسی تأثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر کنترل در شرکت آریا ساسول

بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول

فرضیه اصلی:

سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

فرضیات فرعی:

سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

سیستم اطلاعات حسابداری بر کنترل در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

سیستم اطلاعات حسابداری بر برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

روش شناسی پژوهش

این تحقیق از نظر ماهیت و هدف کاربردی است و از نظر روش جمع آوری داده‌ها از نوع پژوهش‌های توصیفی – پیمایشی می‌باشد. به منظور جمع آوری اطلاعات مورد نظر در این پژوهش از روش مطالعات کتابخانه‌ای و تحقیقات میدانی استفاده گردید. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر، پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. برای تعیین روایی، پرسشنامه مورد نظر به رویت استادی مدیریت رسیده و مورد تایید نهایی قرار گرفت. پایایی آن نیز با آلفای کرونباخ ۰/۸۳ مورد تایید قرار گرفت.

جامعه آماری، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه

جامعه آماری این مطالعه، شامل کلیه کارکنان شرکت آریا ساسول می‌باشد که با توجه به محدودیت جامعه آماری، از روش سرشماری استفاده و تمام جامعه (۵۰ نفر) مورد پرسش قرار گرفتند.

روش تحلیل داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های مختلف توصیفی و استنباطی استفاده می‌شود. با استفاده از آمار توصیفی ویژگی‌ها نمونه از لحاظ متغیر‌های جمعیت شناسی (سن، جنسیت، سابقه کار، تا هل و غیره) مورد بررسی قرار می‌گیرد. در آمار استنباطی، بعد از بررسی نرمال بودن متغیرها، از آزمون رگرسیون برای بررسی فرضیات استفاده خواهد شد. برای اندازه گیری متغیرهای تحقیق از نرم افزارهای Excel و SPSS استفاده می‌شود.

تجزیه و تحلیل

به منظور آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون رگرسیون استفاده شده که نتایج آن در ادامه آورده شده است.

فرضیات فرعی

فرضیه فرعی اول: سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

جدول ۱: آزمون فرضیه فرعی اول

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
Regression	۵/۳۶۴	۱	۵/۳۶۴	۱۷/۷۶۸	.۰/۰۰۰
Residual	۴۲/۸۳۳	۴۸	.۰/۲۸۶		
Total	۴۸/۱۹۸	۴۹			

با توجه به جدول ۱، نتایج آزمون معناداری رگرسیون که به منظور تعیین خطی بودن یا نبودن فرضیه اول مورد استفاده قرار گرفته است مشاهده می شود. در این جدول، عدد معناداری (Sig) کمتر از .۰/۰۵ می توان نتیجه گرفت که بین سیستم اطلاعات حسابداری و تصمیم گیری مدیران رابطه خطی معنادار وجود دارد و سیستم اطلاعات حسابداری تبیین کننده مناسبی برای تصمیم گیری مدیران محسوب می شود. در نتیجه فرضیه اول مورد تأیید قرار می گیرد. میزان تأثیرپذیری تصمیم گیری مدیران از سیستم اطلاعات حسابداری، در جدول ۲ قابل مشاهده است.

جدول ۲: آزمون فرضیه فرعی اول

Sig	t	Standardized Cofficient	Unstandardized Cofficient		مدل
		Beta	Std.Error	B	
.۰/۰۰۰	۳/۷۵۴		.۰/۴۳۶	۱/۶۴۵	عرض از مبدأ (Constant)
.۰/۰۰۰	۴/۳۳۲	.۰/۳۳۴	.۰/۱۱۴	.۰/۴۹۵	سیستم اطلاعات حسابداری

با توجه به جدول ۲ و میزان محاسبه شده برای (Beta)، به ازای یک درصد تغییر در سیستم اطلاعات حسابداری، تصمیم گیری مدیران به میزان .۰/۳۳۴ تغییر می یابد، بدین معنی که سیستم اطلاعات حسابداری تأثیری مستقیم بر تصمیم گیری مدیران دارد و فرضیه اول مورد تأیید قرار می گیرد.

فرضیه فرعی دوم: سیستم اطلاعات حسابداری بر کنترل در شرکت آریا ساسول تأثیر معناداری دارد.

جدول ۳: آزمون فرضیه فرعی دوم

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
Regression	۲۰/۳۴۳	۱	۲۰/۳۴۳	۱۰/۹۵۵۲	.۰/۰۰۰

Residual	۲۷/۸۵۴	۴۸	۰/۱۸۶		
Total	۴۸/۱۹۸	۴۹			

با توجه به جدول ۳، نتایج آزمون معناداری رگرسیون که به منظور تعیین خطی بودن یا نبودن فرضیه اول مورد استفاده قرار گرفته است مشاهده می شود. در این جدول، عدد معناداری (Sig) کمتر از ۰/۰۵ می توان نتیجه گرفت که بین سیستم اطلاعات حسابداری و کنترل رابطه خطی معنادار وجود دارد و سیستم اطلاعات حسابداری تبیین کننده مناسبی برای کنترل محسوب می شود. در نتیجه فرضیه اول مورد تأیید قرار می گیرد. میزان تأثیرپذیری کنترل از سیستم اطلاعات حسابداری، در جدول ۲ قابل مشاهده است.

جدول ۴: آزمون فرضیه فرعی دوم

Sig	t	Standardized Cofficient	Unstandardized Cofficient		مدل
		Beta	Std.Error	B	
۰/۰۴۷	۵۲/۰۰۷		۰/۲۸۴	۰/۵۷۱	عرض از مبدأ (Constant)
۰/۰۰۰	۱۰/۴۶۷	۰/۶۵۰	۰/۰۷۷	۰/۸۰۳	سیستم اطلاعات حسابداری

با توجه به جدول ۴ و میزان محاسبه شده برای (Beta)، به ازای یک درصد تغییر در سیستم اطلاعات حسابداری، کنترل به میزان ۰/۶۵۰ تغییر می یابد، بدین معنی که سیستم اطلاعات حسابداری تأثیری مستقیم بر کارآفرینی فرهنگی دارد و فرضیه فرعی دوم مورد تأیید قرار می گیرد.

فرضیه فرعی سوم: سیستم اطلاعات حسابداری بر برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

جدول ۵: آزمون فرضیه فرعی سوم

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
Regression	۰/۱۸۵	۱	۰/۱۸۵	۰/۵۸۳	۰/۴۴۶
Residual	۴۶/۸۸۳	۴۸	۰/۳۱۷		
Total	۴۷/۰۶۸	۴۹			

با توجه به جدول ۵، نتایج آزمون معناداری رگرسیون که به منظور تعیین خطی بودن یا نبودن فرضیه اول مورد استفاده قرار گرفته است مشاهده می شود. در این جدول، عدد معناداری (Sig) کمتر از ۰/۰۵ می توان نتیجه گرفت که بین سیستم اطلاعات حسابداری و برنامه ریزی مدیران رابطه خطی معنادار وجود دارد و سیستم اطلاعات حسابداری تبیین کننده مناسبی برای برنامه ریزی مدیران محسوب می شود. در نتیجه فرضیه مذکور مورد تأیید قرار می گیرد. میزان تأثیرپذیری برنامه ریزی مدیران از سیستم اطلاعات حسابداری، در جدول ۲ قابل مشاهده است.

جدول ۶: آزمون فرضیه فرعی سوم

Sig	t	Standardized Cofficient	Unstandardized Cofficient		مدل
		Beta	Std.Error	B	
۰/۰۰۰	۱۳/۴۶۹		۰/۲۴۹	۳/۳۴۸	عرض از مبدأ (Constant)
۰/۴۴۶	۰/۷۶۴	۰/۴۶۳	۰/۰۶۱	۰/۰۴۷	سیستم اطلاعات حسابداری

با توجه به جدول ۶ و میزان محاسبه شده برای (Beta)، به ازای یک درصد تغییر در سیستم اطلاعات حسابداری، برنامه ریزی مدیران به میزان ۰/۴۶۳ تغییر می یابد، بدین معنی که سیستم اطلاعات حسابداری تأثیری مستقیم بر برنامه ریزی مدیران دارد و فرضیه فرعی سوم مورد تأیید قرار می گیرد.

فرضیه اصلی: سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول تاثیر معناداری دارد.

با توجه به اینکه تمامی فرضیه های فرعی مورد تأیید قرار گرفتند، می توان نتیجه گرفت که فرضیه اصلی تحقیق نیز مورد تأیید قرار می گیرد.

نتیجه گیری

هدف از تحقیق تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی مدیران در شرکت آریا ساسول بوده است. بدین منظور فرضیاتی تدوین و با استفاده از آزمون رگرسیون مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون فرضیات نشان داد که هر سه مؤلفه تصمیم گیری، کنترل و برنامه ریزی از سیستم اطلاعات حسابداری تأثیرپذیرند و به این ترتیب تمام فرضیه های فرعی تحقیق به همراه فرضیه اصلی مورد تأیید قرار گرفتند. نتایج به دست آمده با یافته های حاصل از تحقیق وال و همکارش (۲۰۱۱)، جاوابره و الرابعی (۲۰۱۲) و مداشیرو و همکاران (۲۰۱۳) در یک راستا و جهت است. رویکردها در مدیریت ارزش ذینفع بیش از حد پیشرفت اند به ویژه نقش اطلاعات در مدیریت ارزش سهامدار مبین تکنیک های مربوط به حسابداری هستند و همچون مدل های محرك ارزش یا سنجه های

عملکرد مبتنی بر درآمد مازاد بر ارزش فزاینده شرکت متمرکزند. در مقابل تکنیک‌های مربوط به حسابداری در پشتیبانی تصمیم‌گیری مدیریتی در مدیریت سهامدار به خوبی پیشرفت نیستند. علاوه‌اینکه اطلاعات حسابداری به عنوان ابزاری برای تصمیم‌گیری مدیران در نظر گرفته می‌شود و هدف از ایجاد و گسترش آن کمک به تصمیم‌گیری بهتر مدیران می‌باشد.

پیشنهادات

- با عنایت به تایید فرضیات تحقیق و تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم‌گیری، کنترل و برنامه-ریزی، پیشنهاد میگردد سیستم اطلاعات حسابداری به نحوی شایسته و به گونه‌ای ارتقا یابد که به لحاظ نرم افزاری در سطحی پیشرفته و به روز و کاملاً مکانیزه باشد.
- در این راستا و در جهت بهره‌گیری از عملکرد مطلوب تر در این زمینه پیشنهاد میگردد آموزش کلیه کارکنان مرتبط با حسابداری و حسابرسی و مدیران شرکت با شعار آموزش همیشه و برای همه در دستور کار قرار گیرد.
- استفاده از مشاورین خارج از شرکت در این زمینه به خصوص بهره‌گیری از کارگاه‌های آموزشی اساتید برجسته دانشگاهی برای مخاطبینی چون مدیران و کارکنان امور مالی و حسابداری نیز توصیه می‌گردد.
- اصلاح فرآیند جذب، استخدام و نگهداشت پرسنل به گونه‌ای که نیروهای متخصص در این زمینه به گونه‌ای استخدام گردند که تحصیلات آنان بخصوص مرتبط بوده و دارای تجربیات و علاقه مندی‌های خاص در این زمینه باشند.
- الزام مدیران و سایر تصمیم‌گیران به رعایت این الگوی تصمیم‌گیری که بر اساس آن قبل از رویت و تجزیه و تحلیل اطلاعات حسابداری (بصورت گذشته نگر، حال نگر و آینده نگر) و قبل از مشاوره با کارشناسان این حوزه مجاز به اتخاذ تصمیمات نباشد.
- الزام کلیه کارکنان به ارائه گزارش در این زمینه و بررسی دقیق و دلسوزانه نقاط قوت و ضعف در این زمینه.
- انجام مطالعات تطبیقی و مقایسه نتایج حاصله مربوط به قبل و بعد از ارتقای سیستم اطلاعات حسابداری بهره‌گیری از کنترل‌های دقیق سیستمی و آنلاین در شرکت و آموزش کارکنان در این زمینه
- صرفه جویی در هزینه‌های کنترل و زمان مصروفه

منابع

۱. برایسون، ج. ام. (۱۳۹۰)، برنامه ریزی استراتژیک برای سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی. ترجمه عباس منوریان. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
۲. بنائیان، حمید (۱۳۸۷)، طراحی سیستم اطلاعاتی مدیریت معاونت اداری- مالی دانشگاهها (مورد پژوهشی واحد اداری مالی دانشگاه خلیج فارس)، فصلنامه پیام مدیریت، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، تهران، شماره ۲۶.
۳. حاجی جباری، رامین، یزدانی، سهراب، داداشی خاص، اسماعیل (۱۳۹۱)، بررسی تاثیر قابلیت پردازش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری بر عملکرد سازمانی مجتمع فولاد شاهین بناب، مدیریت بهره‌وری (فراسوی مدیریت)، دوره ۶، شماره ۲۳، صص. ۱۴۸-۱۲۵.

۴. حاجیها، زهره، نبیونی، شایسته (۱۳۹۳)، بررسی تأثیر خصوصیات سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد این سیستم در شرایط تحلیل پذیری وظیفه، دوره ۷، شماره ۲ (پیاپی ۲۱)، صص ۵۸-۴۷.
۵. دستگیر، محسن، جمشیدیان، مهدی، جدیدی، عباس (۱۳۸۲)، بررسی تأثیر ویژگی های سیستم اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران: موردی گروه بهمن، مجله بررسی های حسابداری، دانشگاه تهران، شماره ۳۴.
۶. مجتبه‌زاده، ویدا؛ ابوحزم‌ه، مینا؛ میرزایی، محمد مهدی (۱۳۹۴)، تأثیر کیفیت افشاری شرکتی بر کاهش گریز مالیاتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش‌های تجربی حسابداری، شماره ۱۵، صص ۲۲-۱.
۷. مهران پور، رضا (۱۳۹۳)، بررسی تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات مالی بر بهبود تصمیم گیری های مدیران شرکت توانیر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، دانشکده مدیریت، تهران، ایران.
۸. نخعی، کریم و حبیب الله نخعی، ۱۳۹۱، تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران، اولین همایش ملی بررسی راهکارهای ارتقاء مباحث مدیریت، حسابداری و مهندسی صنایع در سازمانها، گچساران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران.
۹. یلفانی، امیر، زیودار چگینی، نازنین (۱۳۹۴)، بررسی ویژگی های سیستم اطلاعات حسابداری و چالش ها و مزایای اجرای آن در شرکت ها، همایش ملی دستاوردهای نوین در حسابداری و مدیریت.